

KALENDARZYK

Polskiego Związku Zachodniego

NA ROK

1939

ze spisem polskich firm kupieckich
i rzemieślniczych
w Tarnowskich Górach

S w ó j
do s w e g o !

Wydawca :

KOMITET NARODOWEJ AKCJI GOSPODARCZEJ
Tarnowskie Góry, ul. Strzelecka 25 - Tel. 54035.

Odjazd autobusów z Tarnowskich Gór.

do Strzybnicy — Boruszowic

godz. 7,10 9,30 13,30 16,30 21,30

do Rept — Granicy

godz. 8,30 11,30 16,00 19,30

do Suchej Góry — Granicy

godz. 8,00 10,30 12,30 15,00 17,30 20,30

Odjazd autobusów do Tarnowskich Gór.

z Boruszowic

godz. 8,35 10,00 14,30 17,00 22,10

z Rept — Granicy

godz. 8,45 11,45 16,45

z Suchej Góry — Granicy

godz. 8,15 10,45 13,00 15,30 18,00

Spis polskich firm kupieckich i rzemieślniczych w Tarnowskich Górach.

A p t e k i:

Pod „Białym Aniołem” Rynek 5.

Pod „Eskulapem” Mgr. Kosmański, ul. Krakowska 7.

„Mariańska” Mgr. Mierzowski, ul. Marszałka Piłsudskiego 2.

Cukry i czekolady:

„Kateka” ul. Krakowska 19.

Schneider, ul. Krakowska 20.

T. I. C. Krakowska 11.

D r o g e r i e:

„Centralna” Pradelok G., ul. Krakowska 1.

Pod „Bocianem” Szulgit, ul. Krakowska 17.

„Nowa” Rynek 13.

D r u k a r n i e:

Tarn. Zakł. Graf. Rynek 13.

„Papyrus” ul. Piłsudskiego 13.

Farby i artykuły malarskie

Pradelok, ul. Krakowska 1.

Szulgit, ul. Krakowska 17.

Sosna, ul. Piastowska 6.

Czechak, Rynek 13.

Fryzjerzy:

- Białas I., ul. Barbary 1.
Ferenz Fr., ul. Gliwicka 17.
Fula E., ul. Opolska 10.
Kobier, ul. Poprzeczna 4.
Kozok E., ul. Zamkowa 6.
Morhard E., ul. Sobieskiego 1.
Tunder J., ul. Krakowska 14.
Wasielewski A., ul. M. Piłsudskiego 8.
Wolniak A., ul. Krakowska

Fotografie:

- Gruszka E., ul. Krakowska 6.
Melcer J., ul. Krakowska 4.
Zimniok, Pl. Żwirki i Wigury

Galanteria i Manufaktura:

- Dom Towarowy Klimek L., ul. Krakowska 9.
Staneczek, Rynek 2.
Pawlak, ul. Krakowska 19.

hurtownie:

- Fabryka wódek i likierów, Rutkowski F.
Rynek 18.
Mąki i cukru Minkisiewicz Z., Pl. Żwirki i
Wigury.
Mąki — Młyn Elekt. Kukowka, ul. Nakielska.
Mąki — Napieralski, ul. Opolska 10.
Papieru „Papyrus“, ul. Piłsudskiego. 13.
Wyrobów tytoniowych Brożynowa, Rynek
Wyrobów tytoniowych Słomka, Krakowska 16.
Piwa i fabryka lemoniady — Smiatek, ul.
Strzelecka 14.
Piwa, wina i lemoniady — Ochman Erwin,
ul. Marszałka Piłsudskiego

Piwa, wina i lemoniady — Krubasik, Radzionków ul. Sw. Wojciecha 3.
Towarów Kolon. Włodz. Borzucki, Rynek 17.
Mydła — Fabryka Mydła Łukasik, Gliwicka 2-4, Zamkowa 1.

Instalatorzy, ślusarze, blacharze:

Noglik E., Rynek 17.
Kulisz W., (blacharstwo) ul. Piastowska 6.
Zajac E., ul. Górnicza 12.
Wypiór, ul. Gen. Pierackiego
Gawroński L., ul. Damrota
Nawrat, (blacharstwo) ul. Strzelecka 8.
Musioł N., zakład kowal. ul. Sobieskiego 12.
Drenda B., (blacharz) ul. Górnicza

I n t r o l i g a t o r z y:

Sosna Franciszek, ul. Powstańców 8.
„Papyrus“, ul. Piłsudskiego

K a w i a r n i e:

Cafè Club Działach Fr., ul. Krakowska 10.
Jagodziński M., Rynek 2.
Silesia Brzeziński A., ul. M. Piłsudskiego 8.

Kolonialne i spożywcze towary:

Borzucki Wł., Rynek 17.
Konsum Kolejowy, Rynek 2.
Penkala Konrad, ul. Kościuszki 1.
Lange, ul. Górnicza 30.
Ordoń P., Rynek 6.
Piontek T., ul. Nakielska
Pyrek R., ul. Powstańców
Regent F., ul. Opolska 10.
Swierzy, ul. Strzelecka 32.
Widera K., ul. Strzelecka 26.

Wilk P., ul. Sobieskiego 22.
Ziętkowski J., ul. Opolska 8 a.
Ryguła, ul. Piłsudskiego 2.
„Rolnik“, Rynek
Kołodziej G., ul. Powstańców
Małopolski Zw. Mlecz, ul. Kakowska 12.
Liberka W., ul. Górnicza
Misz G., ul. Kościelna
Ordoń K., ul. Powstańców
Szymiec P., ul. Piastowska

Kołodzieje:

Poloczek J., ul. Sobieskiego

Konfekcja Męska i Damska —

Kapelusze:

Kuchlewski Stanisław, ul. Krakowska 18.
Lezochowa, ul. Krakowska 12.
Lubojański, ul. M. Piłsudskiego 2 (kapelusze
damskie)

Krawcy:

Ciosek Wł., ul. Damrota 5.
Goryczka J., ul. Krakowska 4.
Gierak Fr., ul. Strzelecka 15.
Kaczor W., ul. Sobieskiego 4.
Malczewski St., ul. M. Piłsudskiego 2.
Matejczyk J., ul. Górnicza 20.
Zatoń, Pl. Wolności
Nowak I., ul. Strzelecka 23.
Piernikarczyk I., ul. Powstańców 8.
Próba H., ul. Stalmacha 14.
Próba J., ul. Krakowska 12.
Radajewicz J., ul. Powstańców 28.
Styczek Fr., ul. Górnicza 12.

Księgarnie i składy papieru:

Guzik E., ul. Krakowska 10.

Jojko i Ska, ul. Krakowska 7.

Rydzkowski M., Rynek 5.

Kuchenne naczynia, szkło, porcelana:

Florczak, ul. Gliwicka 6.

T. I. C. Ochman, ul. Krakowska 11.

Kwieciarnie i ogrodnictwo:

Andrzejewski R. Al. Dr. Grażyńskiego

Neuman W., ul. Krakowska 2.

Malarze:

Machwic J., ul. Klauzy 18.

Myśliwczyk J., ul. Ratuszowa 4.

Nowak J., ul. Sobieskiego 17.

Floreński W., ul. Pawła 5.

Meble:

Dom Mebli Jojko T., ul. Piastowska 5.

Mleczarnie:

Anioł Fr. ul. Powstańców

Białas, Pl. Wolności

Kulig, ul. Sobieskiego 8.

Materiały opałowe:

Paruzel W., (węgiel) ul. Starodworcowa.

Obuwie:

Bone właśc.: Seroczyński, ul. Krakowska 19.

Staniczek, ul. Gliwicka 13.

Komender, ul. Krakowska 25.

Wochnik, Pl. Żwirki i Wigury

Słota, Pl. Wolności

Owoce i jarzyny:

Piątkowa, ul. M. Piłsudskiego 5.
Brzęk, ul. Opolska 9.

Piekarnie:

Bieniok Fr., ul. Górnicza 2.
Biedal Fr., ul. Górnicza 6.
Kaczmarek St., ul. Strzelecka 30.
Adamek, ul. Krakowska 15.
Potrawa J., ul. Strzelecka 2.
Sosna J., ul. M. Piłsudskiego 8.
Dryś P., ul. Opolska 18.
Józwiak St., ul. Piłsudskiego 11.
Biedal, ul. Sienkiewicza
Ondrzejczyk, ul. Piastowska
Kulig, ul. Tylna

Przedsiębiorstwa budowlane:

Bazan, ul. Sienkiewicza 11.
Jastrzębski. arch. ul. Styczyńskiego 16.
Jasiulek i Syn, ul. Gen. Pierackiego
Król, ul. Bytomska 24.
Psiuk, ul. Ks. Bończyka
Otręba, ul. Krakowska 20.

Restauracje:

Cieczko J., ul. Sienkiewicza 11.
Gruszka, ul. M. Piłsudskiego 11.
Wielkopolanka, ul. Zamkowa 10.
Kapuściok I., Rynek 8
Kowolik, ul. Górnicza 5.
Kukowka Fr., M. Piłsudskiego 5.
Lerchowa, ul. Nakielska 12.
Niewierz, ul. Legionów

Pospieszński J., Pl. Zwirki i Wigury 1.
Piątek K., Pl. Wolności
Stopczyński M., Dworzec
Rutkowski Fr., Rynek 18.
Szwinge, ul. Staropocztowa

Radia, rowery, wózki dziecięce :

Jojko i Ska, ul. Krakowska
Rydzkowski, Rynek
Wilgus, (rowery wózki) ul. Sienkiewicza 11.

R z e ź n i c y :

Brzostowski K., (hurtown.) ul. Wawreczki 7.
Klimsza, ul. Piastowska 12., filia Sienkiewicza
Mitas W., ul. Powstańców 16.
Niewiadomski T., Legionów 4.
Pyka F., ul. Nakielska 5.
Pyka P., ul. Gliwicka 17.
Psiuk P., ul. Gliwicka 10.
Zawadzki A., ul. Piastowska 10.
Warzecha, ul. Jacka
Klucznik, ul. Bytomska 2.

Skóry i przybory szewskie :

Adamusiński A., ul. Tylna 2.
Staniczek T., ul. Gliwicka 13.

Spedycje i przewóz towarów :

Borzucki Wł., ul. Bytomska 12.
Paruzel W., ul., Starodworcowa

S z e w c y :

Biela, ul. Gliwicka 8.
Zysiek, ul. Poprzeczna 4.
Jakubczyk K., ul. Piastowska 2.
Komenđer J., ul. Krakowska 25.

Słota J., Pl. Wolności
Staniczek T., ul. Gliwicka 13.
Wiencierz, ul. Strzeleckk 31.
Glazer, ul. Górnicza

S z k l a r z e :

Jojko i Ska, ul. Krakowska 7.

S f o l a r z e :

Pawłowski, ul. Wąska
Wagner M., ul. Sobieskiego
Ziob P., ul. Bytomska 16.
Zyzik P., ul. Jana 13.
Zatoń. ul. M. Piłsudskiego.

Wódki, likiery, Wina :

Imielski Sz., ul. M. Piłsudskiego 2.
Kołodziej P., ul. Krakowska 2.
Rutkowski F., Rynek 18.

Zakłady Pogrzebowe :

Tomsik A, ul. Powstańców 27.

Zduńskie roboty :

Mańtok J., ul. Powstańców 32.

Z e g a r m i s t r z e :

Mościński A., ul. Piastowska 2.
Schneider, ul. Krakowska 20.
Wołko Fr., ul. M. Piłsudskiego 2.

Ż e l a z o :

T. I. C. Ochman, ul. Krakowska 14.

R ó ż n e :

Palarnia Kawy — Kołodziej G, Ks. Bończyka.
Fabryka Mydła — Łukasik, Gliwicka 2-4.
Zakład przemysł.-handl. „Ostaw” O. Stawinoga, ul. Opolska 3.

Fabryka Wyr. bet. Kuczera ul. Mickiewicza 2.
Fabryka Wyr. bet. Świadek, ul. Nakielska 26.
Fabryka G.T.P. — Wierzbicki, ul. Hutnicza 16.
Pomniki grobowe — Pikosowa, ul. Sobiesk.
Zakład ortoped. — Miska R., ul. Nakielska.
Sprzedaż jelit Bączkowicz, ul. Nakielska
Handel art. rolniczych, Janecki, ul. Nakielska
Ziemioplody i nawozy sztuczne „Rolnik”
Rynek 10,
Cegielnia — Majowscy, Rynek
Szulc Fr., szczotkarz ul. Klauzy 12.

Polski Związek Zachodni

Ojczyznę rozszerza,
Bądź członkiem — gdy chcesz
bronić polskiego państwa.

Oszczędzajcie
w

Komunalnej Kasie
Oszczędności

Miasta Tarnowskich Gór
w Tarnowskich Górach
Rynek — Ratusz

która przyjmuje wkłady od 1—zł
począwszy.

Przed tym się snuje
Nieprzerwana przedza,
Kto pracuje usilnie
I stale oszczędza
w M. K. K. O. miasta Tarn. Gór.

Miejskie Zakłady Przemysłowe w Tarnowskich Górach

---

polecają:

oszczędnościowe najnowszej konstrukcji kuchenki gazowe, piecki gazowe, żelazka elektryczne do prasowania, różnego rodzaju palniki na oświetlenie. - Żarówki i różne materiały instalacyjne.

Do nabycia na dogodnych warunkach i na raty.

Gotujcie na gazie!

J. Lukaszik

SEIFENFABRIK

TARNOWITZ

GEGRÜNDET 1845

ERZEUGNISSE:

Kernseife

Schmierseife

Seifenpulver

SPEZIALITÄT:

Schlägel-und-Eisen-Seife

Gaststätte
JOSEF NOWAK

Tarnowitz

Gleiwitzer Str. 20

Altbekannt renommirtes Speise-Restaurant
Gut gepflegte Biere und Getränke

1786 1941
155
Jahre

**WEINGROSSHANDLUNG
DESTILLATION / LIKÖRFABRIK**

H. Sedlaczek

G.m.b.H. TARNOWITZ Ring Nr. 1

Fernruf 116

Weinstubenbetriebe in:

Tarnowitz OS., Ring 1

Königshütte, Adolf-Hitler-Str. 35

August Lach

Buch-, Kunst-, Musik- und Papierhandlung
Bilder-Einrahmungswerkstatt

Tarnowitz, Krakauer Straße 7

Alle in Zeitungen und Zeitschriften angezeigten Bücher
usw. werden zu denselben Preisen und Bedingungen
auch von mir geliefert

Kunstblätter

gerahmt und ungerahmt in großer Auswahl

Schulbücher

sowie sämtlicher Schulbedarf

Bürobedarfsartikel

Schreibmaschinen / Vervielfältigungs-Apparate

Feine Papierwaren / Schön-Literatur

BEQUEME TEILZAHLUNGEN

Karl Falck

Zementwarenfabrik

Herstellung von
Zementrohren
in allen Größen
sowie Gehweg-
Platten u. dergl.

Tarnowitz

Nakloer Straße 22

G. & R. Strancik

Metallwarenfabrik

Maschinen- u. Reparaturwerkstatt

Tarnowitz OS.

General-Hülsen-Straße 4 / Telefon 148

Erich Welz

Bahnamtlicher Rollfuhrunternehmer
Treuhand der Firma W. Parusel, Tarnowitz

Möbeltransport / Lagerhaus / Spedition
Kohlen-Groß- und Kleinhandel

Kohlenniederlage-Filiale in Friedrichshütte (Bahnhof)

E. Ganitta & A. Smuda

**LEBENSMITTEL-,
MEHL- UND
TABAKWAREN-
GROSSHANDLUNG**

TARNOWITZ

Markgrafenstraße 4

Fernruf 50 und 147

**Ständige zuverlässige
Lieferung durch eigene
Lastwagen**

L. Brauer

Kom. Verwalter: Karl Wiesner

Tarnowitz

Krakauer Straße 18 / Ruf 273

*Das führende Haus
am Platze in:*

Haus- und Küchengeräten
Lampen und Installationsmaterial
Stahl- und Kleineisenwaren, Öfen
Glas, Porzellan, Keramik, Kristall
Lederwaren
Geschenkartikel, Galanteriewaren
Nähmaschinen, Kinderwagen
Radio, Räder
Spielwaren, Sportartikel u. a. m.

KAUFHAUS

Hermann Mitschowski

TARNOWITZ, RINGECKE

GEGRÜNDET 1902

Ältestes und größtes deutsches
Sortimentsgeschäft am Platze

Herren-Artikel, Wollwaren, Kurz- und Weißwaren, Kleiderstoffe, Schnittwaren, Seidenstoffe, Strümpfe, Handschuhe, Trikotagen, Tisch-, Bett- und Leibwäsche, Gardinen, Bijouterie- und Lederwaren zu billigsten Preisen

1845

F. Hayn Nachfolger

ALFRED FÖRSTER / JUWELIER

Tarnowitz OS., Krakauer Straße 5

UHREN- UND GOLDWAREN

1845

Eugen Ganitta

*Feinkost
Lebensmittel
Weine
Spirituosen
Tabakwaren*

Tarnowitz OS.

Krakauer Straße 8

Fernruf 147

Carl Dominif

Möbelfabrik und
Dekorationsgeschäft

Tarnowitz

Horst - Wessel - Platz

Ältestes und größtes
Möbelhaus am Platze

Gegründet 1886

Größtes Lager von vollständigen
Wohnungs-Einrichtungen und
einzelnen Möbelstücken

G E G R Ü N D E T 1 9 2 0

Karl Raczmarczyk

T A R N O W I T Z

KRAKAUER STRASSE 3/5 / RUF 51

GROSSES LAGER IN

Webwaren, Schnittwaren

Seidenwaren, Modewaren

Mänteln, Kleidern, Damen-,

Herren- u. Kinder-Bekleidung

Herrenartikeln, Herrenstoffen

Gardinen und Strickwaren

S P E Z I A L I T Ä T :

Braut-Ausstattungen

Führendes Geschäft am Platze

G E G R Ü N D E T 1 9 2 0

KAFFEE
UND KONDITOREI

Kretschmer

TARNOWITZ
KRAKAUER STRASSE

ERSTKLASSIGES GEBÄCK
GUTGEFLEGTETE GETRÄNKE

Volta

SCHLESISCHE BATTERIE-
UND ELEMENTE-FABRIK

Inhaber: Bruno Smolen

Zarnowik

Bahnhofstraße 9 / Fernruf 59

Taschenlampen-Batterien

Anoden-Batterien

Kasten-Batterien

Trocken- u. Füll-Elemente

Aeskulap-Apotheke

Komm. Verwalter: Apotheker H. Mollin

Tarnowitz, Krakauer Straße 7

Fernruf 14

*Ausfertigung sämtlicher Krankenkassenverordnungen
Gangbare Spezialitäten stets auf Lager, sowie:*

Mineralwässer	Kindermehle
Heilbäder	Medizinalseifen
Medizinalweine	Krankenpflegeartikel
Stärkungsmittel	Gummiartikel

*Artikel zur Haut- und Körperpflege
Laboratorium für Harnuntersuchungen*

Marien-Apotheke

Apotheker Alfons Mierzowski

Tarnowitz, Bahnhofstraße 4

---

*Anfertigung sämtlicher
Krankenkassenrezepte*

*Heilkräuter, mediz. Weine, Kinder-Nährpräparate
Spezialitäten*

Biochemische und homöopathische Arzneien

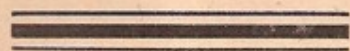
E. Schmann

Biergroßhandlung u. Mineralwasserfabrik

Tarnowitz

Bahnhofstraße 9

Telephon Nr. 150

Warenhaus

Erwin Schmann G. m. b. H.

Tarnowitz

Krakauer Straße 11

Telephon Nr. 226

Wilhelm Krett

Eisenwaren, Haus- und Küchengeräte

Tarnowitz

Schloßstraße 4 / Ruf 138

Eisenwaren

Werkzeuge

Baumaterialien

Baubeschläge

Öfen und Herde

Haus- und

Küchengeräte

Gruben- und

Hüttenbedarf

Friedrich Kuhnert & Sohn

Kupferschmiede, Apparatebau
und Installations-Geschäft

TARNOWITZ O.-S.

Lublinitzer Straße 18 / Ruf 206

Alle Rohrarbeiten in Kupfer, Messing
und Eisen besonders Fassonstücke.
Heiz- u. Kühlschlangen, Dampfkoch-
apparate. Destillierapparate, Wasser-
badkochkessel, Badeöfen sowie alle
Blecharbeiten in Eisen, Messing und
Kupfer besonders Boiler, Ofenblasen,
Waschkessel, Autogenschweißerei für
alle Metalle, Be- und Entwässerungs-
anlagen sowie Warmwasser- u. Nieder-
druckheizungsanlagen

Schlesische Metallindustrie

G. m. b. H.

Tarnowitz, Hüttenstr. 6-10 / Telefon 39

Reichstrehänder: Obering. Heinz Schindler

Die große Maschinen- und Montagehalle sowie komplett eingerichtete Autogen- u. Elektro-Schweißanlagen, eine gut ausgerüstete mechanische Werkstatt mit Dreh-, Fräß- und Hobelbänken gestalten uns jede Art von Eisenkonstruktionen, Blecharbeiten, kleinere Schmiedestücke usw. auszuführen.

So liefern wir unter anderem:

Förderwagen, Mulden-Kippwagen, Förderhaspeln, komplette Feldbahngleise mit Weichen, elektrisch geschweißte Blechrohre von 150 mm bis 2 m $\emptyset$, Druckkessel sowie jede Art von Eisenkonstruktionen.

Gruben- und Hüttenwarenhaus

A.-G.

Tarnowitz (Carlshof)

Gegründet 1883 / Fernruf 45

Sitz der Geschäftsleitung:

Tarnowitz-Carlshof

14 Verkaufsläden

davon

7 Verkaufsläden im Kreise Tarnowitz

7 Verkaufsläden im Kreise Kattowitz

Jahresumsatz 1500000.— RM.